

[Erik Appel.]

rørende den ufaglærte Ungdom været stærkest fremme i Diskussionen. Det tyder paa en i alle Samfundslag udbredt daarlig Samvittighed, og dertil er der sikkert ogsaa Grund. En af de seneste Udtalelser fra Sekretær Otto Krabbe, København, forstærker meget denne Antagelse, idet han taler om den omskrevne Ungdom som værende i Farezonen. Naar dertil føjes, at Politiet melder om stigende Ungdomskriminalitet, forstaar man, at mange Samvittigheder er kommet i Uorden.

Det maa derfor alvorligt paaskønnes, at der nu gribes ind gennem et Lovforslag, især fordi der i selve denne Indgriben ligger en Opfordring til det private Initiativ om at tage fat. Denne Opfordring vil jeg meget stærkt understrege. Rigsdagen kan uden alt for stort Besvær vedtage et Lovforslag om Undervisning, og vi kan derefter vaske vore Hænder og sige, at vi har gjort vor Pligt. Det hjælper intet, hvis der ikke i de Befolkningslag, der har med den her omskrevne Ungdom at gøre, sættes ind ud fra varm Optagethed i Sind og Tanke og med Villighed til at anvende Tid, Omsorg og Midler til Udfyldning af de ved Lovgivning skabte Rammer og til yderligere Udvidelse af Ungdomsarbejdet.

Jeg ønsker fra denne Talerstol at rette en indtrængende Appel til de nævnte Befolkningslag, til Arbejdsgivere især, der beskæftiger de omtalte unge, at de ikke blot tænker paa at suge den mest mulige Arbejdskraft ud af dem, men har faderligt og moderligt Øje og Tanke for dem som de smaa Mennesker, de er, med Trang til en medmenneskelig Behandling.

I Ungdomsskoleudvalgets Bemærkninger til dets udarbejdede Forslag om obligatorisk Undervisning finder jeg følgende om disse unge: „De færreste af dem kender derfor Glæden ved Arbejdet.“ Til Fremkaldelsen af denne Glæde kan en god og forstaaende Arbejdsgiver i høj Grad bidrage. Der udtales endvidere i de nævnte Bemærkninger, at den paatænkte Undervisning maa have til Formaal at lede de unges Indstilling i Retning af større Samfundsbevidsthed. Dertil maa jeg bestemt udtale, at det ikke lader sig gøre igennem en nok saa vel tilrettelagt Undervisning at indpode de unge en Samfundsbevidsthed, som Virkeligheden nægter at vise det. Jeg kan i denne Sammenhæng anføre, hvad en 16-aarig Bydreng har udtalt. Jeg beder om Tilladelse til at citere Bydrengen. Han siger: „Men hvem siger os i øvrigt, at den Aftenskole giver os bedre Muligheder for at faa en

Stilling senere? Hvis der intet Arbejde er at skaffe, kan det jo ikke nytte noget, selv om vi alle sammen blev Magistre.“

Denne Udtalelse rammer skarpt. Samfundsbevidstheden skal komme til de unge derigennem, af Samfundet viser, at det har Brug for dem og paaskønner dem som smaa Medarbejdere. Uden denne Baggrund er al skolemesteragtig Teori virkingsløs. Jeg vil derfor mene, at man skal lade Tanken om Fremkaldelse af Samfundsbevidsthed gennem Undervisning falde, saa længe den ikke fremmes paa naturlig Maade i det virkelige Liv, og i Stedet samle sig helt om den fagligt og praktisk betonedede Undervisning, der helst samtidig skulde være praktisk medmenneskeligt betonet.

Der synes i forskellige faldne Udtalelser under Diskussionen om Ungdomsskolen at være nogen Vaklen med Hensyn til Ungdomsskolens Formaal, idet snart det rent undervisningsmæssige og snart det karakterdannende Formaal fremhæves. Jeg maa dog efter nøje Gennemlæsning af Ungdomsudvalgets Betænkning og Undervisningsministerens Forelæggelsestale komme til den Anskuelse, at begge Formaal tilsigtes.

Et vigtigt Spørgsmaal er da, om der er Lærere til Raadighed til at magte denne dobbelt fremtrædende Undervisning. Jeg har derom mine begrundede Tvivl, og jeg skønner, at den højtærede Undervisningsminister ogsaa har sine. I Lovforslagets § 15 foreslaas, at der paa Statens Lærerhøjskole eller andre Steder oprettes Kursus til Uddannelse af Lærere til Ungdomsundervisningen. Jeg tror ikke, Henvisningen til Statens Lærerhøjskole er god. Efter min Opfattelse kan den slet ikke magte den den her tiltænkte Opgave, og den har i øvrigt rigeligt i sin nuværende Opgave. Jeg henstiller til den højtærede Undervisningsminister at overveje andre og bedre Muligheder, ligesom Spørgsmaalet kan overvejes i det kommende Udvalg.

Der findes i København Mænd, der gennem en længere Aarrække har arbejdet virkningsfuldt med den Ungdom, Lovforslaget tager Sigte paa. Der maa hos dem bedre end paa noget teoretisk tilrettelagt Kursus kunne hentes baade Erfaring og Tilskyndelse for dem, der har Lyst og Mod til at medvirke i den foreslaaede Ungdomsskole. Jeg maa beklage, at disse Mænd ikke blev medtaget som Medlemmer af Ungdomsudvalget. De vilde have kunnet give endog særdeles vægtige Bidrag til Forhandlingen.

Lovforslaget følger ikke Ungdomsudvalgets Forslag om obligatorisk Deltagelse i en Ungdomsskoles Undervisning, men Lov-